

Estratègia de Dades Obertes 2021-2023

Govern de les Illes Balears

GOVERN
ILLES
BALEARIS

Palma, febrer de 2021

FULL DE CONTROL DE VERSIONS

VERSIÓ	DATA	MODIFICACIONS INTRODUÏDES
0.0	11/02/2021	Creació del document d'estratègia de dades obertes

DISTRIBUCÓ DEL DOCUMENT

NOM	ÒRGAN
Bernat Albertí Garau	DGMAD
Salvador Gelabert Salamanca	DGMAD
Feliu Trias Nicolau	DGMAD

CONTROL DEL DOCUMENT

PREPARAT	REVISAT/APROVAT	ACCEPTAT
Data:11/02/2021	Data:01/07/2022	Data: 12/02/2021

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DEL PROJECTE DE DADES OBERTES	5
1.2. ANÀLISI DE LA SIUTACIÓ ACTUAL.....	6
2. PLA ESTRATÈGIC D'OBERTURA DE DADES GOIB 2021-2023	15
2.1. EIX 1 – OBERTURA DE LES DADES.....	16
2.2. EIX 2 – GOVERNANÇA DE LES DADES.....	17
2.3. EIX 3 - FOMENT I PROMOCIÓ DE LES DADES OBERTES.....	17
2.4. EIX 4 – QUALITAT I INTEROPERABILITAT DE LES DADES.....	19
3. FULL DE RUTA 2021-2023.....	21
3.1. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC D'OBERTURA DE DADES.....	21
3.2. INDICADORS DE SEGUIMENT	21
3.3. PLA D'EXECUCIÓ 2021-2023	24

1. INTRODUCCIÓ

El Govern de les Illes Balears està fermament implicat en l'impuls i foment de la reutilització de la informació en el sector públic. En aquest sentit és plenament conscient que la informació generada des de les instàncies públiques posseeix un gran interès, tant en l'àmbit social, com element de transparència i guia per a la participació ciutadana, com en l'àmbit econòmic, com element dinamitzador del sector privat a l'hora de generar noves activitats productives que contribueixin al creixement econòmic i la creació de llocs de feina.

És en aquest context, el Govern de les Illes Balears ha decidit publicar la major quantitat possible de dades procedents de diferents organismes públics sota la seva direcció. Això no obstant, l'obertura d'informació no pot centrar-se exclusivament en el volum d'informació publicada si no que, endemés, la política d'obertura ha de vetllar per aspectes tan importants com són el manteniment de la qualitat de la informació publicada, l'alineació de la publicació amb les demandes i interessos de la ciutadania o la publicació en formats interoperables que facilitin la seva interpretació i posterior anàlisi.

L'objectiu d'aquest document és, per tant, el de proporcionar un full de ruta estratègic d'obertura de dades obertes en el Govern de les Illes Balears que permeti assolir els reptes anteriors fomentant així la reutilització de la informació pública i augmentant la transparència de la seva gestió.

El document s'estructura en tres parts. En la primera, de caràcter introductori, es definiran els principis rectors que han de marcar les línies d'actuació en matèria de dades obertes, i per altra banda, el marc regulatori sobre el que es fonamenta la posada a disposició pública d'aquesta informació.

Seguidament, en la segona part, es definirà el pla estratègic d'obertura de dades del Govern de les Illes Balears, el qual ha de permetre avançar dins el model de maduresa de les dades obertes. En aquesta secció endemés es farà especial referència a l'estructura organitzativa i l'arquitectura tecnològica que ha de donar suport a l'obertura de la informació.

Finalment, en la tercera part, es presentarà el full de ruta per als propers dos anys, així com els indicadors que han de permetre avaluar i mesurar la feina realitzada.

1.1. MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DEL PROJECTE DE DADES OBERTES

Missió

S'estableix com a missió del Govern de les Illes Balears en l'àmbit de l'obertura de dades, la definició de polítiques actives que permetin l'impuls de la reutilització de la informació del sector públic per part de la ciutadania, les empreses i la pròpia Administració.

Visió

Quant a la visió es pretén convertir el portal de dades obertes del Govern de les Illes Balears en un referent autonòmic d'obertura de la informació. El portal ha d'esdevenir doncs node centralitzador de les dades generades en el Govern i ha de servir de base per al desenvolupament de projectes relacionats amb la transparència, la participació, la col·laboració i la innovació.

Valors

Els valors que regeixen l'obertura de dades en Govern seran conformes als principis marcats per la Internacional [Open Data Charte](#) (Carta Internacional de Dades Obertes), els quals s'esmenten a continuació:

- **Obertura per defecte.** Les dades seran de lliure accés, ús i reutilització per part de la ciutadania, sense cap tipus de taxa associada i amb la única limitació de salvaguardar el dret a la privacitat dels ciutadans.
- **Oportunitat i exhaustivitat.** Les dades alliberades seran de la màxima qualitat possible i seran publicats sense demores injustificades. Endemés es donarà prioritat a les dades que més interessin a la societat civil i al sector privat.
- **Accessibilitat i usabilitat.** Les dades estaran centralitzades en un portal únic i accessible per al públic en general. Endemés, es publicaran en formats oberts i estandarditzats perquè puguin ser tractades i processades de manera automàtica.
- **Interoperabilitat.** El portal de dades estarà federat al portal estatal [datos.gob.es](#) i al portal europeu [European Data portal](#), d'aquesta manera s'assegura la interoperabilitat de les dades, la consulta de dades enllaçada (Linked Open Data) i l'ús d'esquemes normalitzats de metadades.
- **Foment de la governança i participació ciutadana.** Es promociónarà la participació de la ciutadania de cara a determinar la informació d'interès, establint així una política de rendició de comptes envers a la ciutadania.

- **Desenvolupament inclusiu i innovació.** Estimular la creativitat i la capacitat de la ciutadania envers a la creació de projectes innovadors basats en l'ús de dades obertes.

1.2. ANÀLISI DE LA SIUTACIÓ ACTUAL

Seguidament s'analitzarà l'estat en què es troba l'organització en matèria de reutilització i obertura de dades. L'anàlisi s'abordarà des de les perspectives d'adequació legal, model de governança de la informació i infraestructura tecnològica de suport.

L'objectiu d'aquest estudi és identificar les fortaleeses i debilitats de l'organització, de cara a fixar els eixos estratègics i línies d'actuació del pla estratègic d'obertura de dades.

1.2.1. MARC NORMATIU I ADEQUACIÓ LEGAL

En el pla normatiu cal tenir en compte la legislació en l'àmbit europeu, espanyol i autonòmic pel que fa al desenvolupament de polítiques de reutilització de la informació en el sector públic.

En l'àmbit europeu, destaca la Directiva (UE) 2019/1024, de 20 de juny de 2019, relativa a les dades obertes i la reutilització de la informació en el sector públic, la qual incideix en la reutilització de dades gratuïta i oberta. Les principals novetats que incorpora són:

- Definició d'un conjunt de dades d'alt valor harmonitzats en l'àmbit europeu. Aquests conjunts de dades es caracteritzen per ser gratuïts, automatitzats i difosos mitjançant formats interoperables a través d'APIs.
- Prevenció de bloquejos de dades quan es realitzin acords publicoprivats que puguin donar lloc a restriccions d'accés a les dades per part de reutilitzadors.
- Disponibilitat de les dades en temps real, les quals estaran disponibles per la seva reutilització immediatament després de la seva recopilació, a través d'APIs de consulta, o quan correspongui, mitjançant descàrrega massiva de les dades.
- Ampliació de l'àmbit d'aplicació de la directiva a empreses del sector públic amb activitats afectades per la normativa vigent o les dades d'investigació finançades públicament

A banda, cal tenir en compte la Directiva 2007/2/CE, de 14 de març de 2007, per la qual s'estableix una infraestructura d'informació espacial en la Comunitat Europea (Inspire), la qual pretén assegurar la homogeneïtat i interoperabilitat de les infraestructures de dades espacials en el context de la Unió Europea. Les Normes d'Execució (Implementing Rules) així com la implementació a través de les Guies Tècniques (Technical Guidelines), són d'obligat compliment per als estats membres.

En el marc estatal, trobem la Llei 37/2007, de 16 de novembre, sobre la reutilització de la informació del sector públic, el seu desplegament reglamentari mitjançant el RD 1495/2011, de 24 d'octubre, per al sector públic estatal i la Norma Tècnica d'Interoperabilitat de Recursos de la Informació (NTI-RISP). Aquestes normes assenten les bases per la posada a disposició de la documentació reutilitzable, el model organitzatiu d'obertura de la informació i l'ús de la informació per part de reutilitzadors.

En especial es considera d'especial utilitat la Guia d'aplicació de la NTI-RISP, de cara a desenvolupar les polítiques pròpies de reutilització en l'àmbit autonòmic.

Finalment, en l'àmbit autonòmic cal considerar la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, amb la qual el Govern de les Illes Balears es compromet a:

- La definició d'un model efectiu d'obertura de dades públiques en el seu poder, no subjectes a restriccions de privacitat, seguretat o propietat.
- La publicació ordenada de conjunts de dades en formats reutilitzables, prioritzant la informació mercantil i empresarial, la informació geogràfica, la informació legal, l'estadística social i la informació de transport.
- La posada a disposició de les dades sota llicències de propietat obertes, que en permetin la redistribució, la reutilització i l'aprofitament.
- El compliment estricte que estableixi la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal i del Reglament del Parlament de les Illes Balears en tot allò que faci referència a facilitar als diputats i a les diputades del Parlament de les Illes Balears el control de l'acció política del Govern.

L'Acord del Consell de Govern, d'11 de febrer de 2011, pel qual es posa en marxa el projecte d'obertura de dades públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mitjançant el qual s'encarrega per una banda a la Direcció General de Tecnologia i Comunicacions (en l'actualitat Direcció General de Modernització i Administració Digital) per a què presti el suport necessari per posar en marxa i desenvolupar el projecte d'obertura de dades públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; i per l'altra, a la direcció general competent en matèria d'atenció ciutadana, les funcions de direcció i coordinació de l'obertura de la informació.

I la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, que en l'apartat c) de l'article 64 insta el Govern de les Illes Balears a garantir l'obertura i la publicació d'estadístiques i dades públiques per als ciutadans i entitats públiques i privades, en formats reutilitzables i accessibles telemàticament.

1.2.2. MODEL ORGANITZATIU ACTUAL DE GOVERNANÇA DE DADES

En l'àmbit organitzatiu, l'Acord del Consell de Govern d'11 de febrer de 2011 pel qual es posa en marxa el projecte d'obertura de dades públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en compliment de la Llei 37/2007, de 16 de novembre, de reutilització de la informació del sector públic, encarrega a la Direcció General de Tecnologia i Comunicacions (actual, Direcció General de Modernització i Administració Digital – DGMAD) que presti el suport necessari per posar en marxa i desenvolupar el projecte d'obertura de dades públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Aquesta direcció general, aglutina en l'actualitat tant les competències de suport i manteniment de la infraestructura tecnològica, com les d'atenció i informació ciutadana que permeten el desenvolupament d'aquest projecte de dades obertes. Tot seguit, s'analitzarà el model de governança de dades definit per la DGMAD.

- **Esquema organitzatiu.** A dia d'avui l'esquema organitzatiu que sustenta el projecte de dades obertes del GOIB està format per:

Equip de dades obertes del GOIB: aquest equip és el responsable del projecte de dades obertes del GOIB i pertany al Servei de Sistemes d'Informació el qual depèn de la DGMAD.

Responsables de l'obertura de dades: són les persones amb qui contacta l'Equip de dades obertes del GOIB per assegurar l'obertura de les dades públiques.

Òrgans publicadors: totes les unitats orgàniques del GOIB, juntament amb el seu sector públic instrumental (SITIBSA, IBESTAT, IBSALUT, etc.), poden publicar dades en el portal de dades obertes del Govern. Són els responsables de l'accés i l'actualització de les dades públiques.

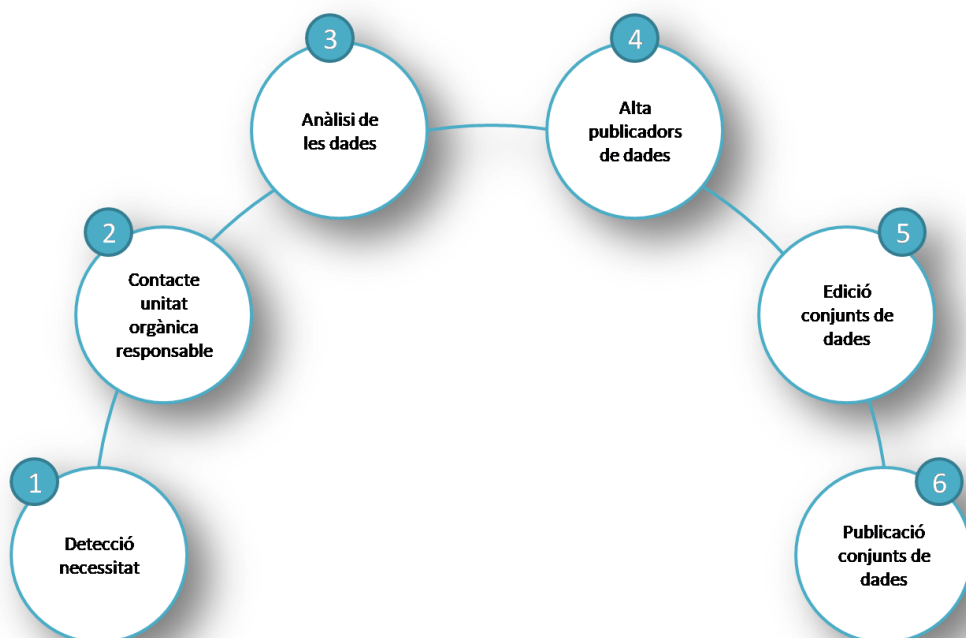
Agents consumidors de dades: les dades que es publiquen en el portal de dades obertes estan disponibles per a l'ús i explotació per part de la ciutadania, empreses, universitats, altres administracions públiques i la mateixa administració pública del GOIB.

- **Actors responsables.**

Publicador de dades: cada unitat orgànica designa un o un conjunt de publicadors que s'encarreguen de crear els seus conjunts de dades i de mantenir-los actualitzats. Aquests publicadors han de vetllar perquè les dades siguin veraces i que compleixen la llei de protecció de dades personals.

Equip de dades obertes del GOIB: l'equip es responsabilitza del bon funcionament de la infraestructura tecnològica i n'assegura la seva disponibilitat. A més a més, dóna suport tècnic als publicadors de dades i revisa la qualitat i accessibilitat dels seus conjunts de dades. A banda, atén sol·licituds, dubtes i necessitats que poden arribar per part de les ciutadania i empreses a través del correu electrònic dadesobertes@caib.es. Finalment, atén les peticions que fan les associacions del sector infomediari, com per exemple, ASEDIE.

- **Flux de publicació i obertura de dades.** En aquest apartat s'explica el flux que se segueix actualment per a la publicació i obertura de les dades. El Gràfic 1, mostra aquest flux de manera gràfica.

Gràfic 1. Flux de publicació i obertura de dades

- 1. Detecció de la necessitat:** les necessitats d'obertura de dades poden arribar de diferents àmbits **1)** ciutadania/empreses, fan arribar les seves sol·licituds mitjançant el correu electrònic dadesobertes@caib.es, **2)** unitats orgàniques del GOIB, es posen en contacte amb l'Equip de dades obertes per realitzar l'obertura de les seves dades, **3)** associacions del sector infomediari, associacions com ASEDIE o el Grup de treball de reutilització de dades, que coordinen l'obertura de les dades

en àmbit estatal, fan arribar els seus suggeriments a l'Equip de dades obertes del GOIB i **4)** el mateix Equip de dades obertes detecta necessitats i proposa l'obertura de les dades a la unitat orgànica corresponent.

- 2. Contacte amb la unitat orgànica responsable:** una vegada detectada i analitzada la necessitat, l'Equip de dades obertes del GOIB es posa en contacte amb la unitat orgànica responsable de les dades que s'han publicar en obert.
 - 3. Anàlisi de les dades:** amb l'ajuda de la unitat orgànica, l'Equip de dades obertes analitza la font de dades **1)** es mira en quin format estan les dades ja que per publicar-les han d'estar disponibles en un format obert i estructurat, **2)** es revisa si la font de dades conté dades personals a les quals s'ha d'aplicar un procés d'anonimització i **3)** s'analitza si l'accés a les dades serà automàtic mitjançant una API REST pública o un servidor SFTP o, per contra, es realitzarà manualment mitjançant un fitxer estàtic.
 - 4. Alta dels publicadors de dades:** cada unitat orgànica que publica dades obertes designa a un o més treballadors públics com a publicadors de les seves dades. Aquests publicadors s'encarreguen de crear els conjunts de dades i de mantenir-los actualitzats. Per donar d'alta un publicador de dades, la unitat orgànica ha d'enviar un PINFO emplenat i signat a suport-dadesobertes@caib.es.
 - 5. Edició dels conjunts de dades:** els publicadors creen el conjunt de dades mitjançant la pujada de les dades des d'un fitxer estàtic o des de la URL d'una API REST pública o servidor SFTP. A més a més, n'emplenen les metadades (nom, descripció, categoria, paraules clau, etc.). Als conjunts de dades creats a partir de la URL d'una API REST pública o d'un un servidor SFTP se'ls podrà definir una freqüència d'actualització automàtica.
 - 6. Publicació dels conjunts de dades:** una vegada el conjunt de dades s'ha creat, el publicador fa públiques les dades. Abans d'incorporar un conjunt de dades en el catàleg, l'Equip de dades obertes el revisa i li dona el vistiplau per poder ser públic i visible en el catàleg.
- **Accions per al foment de l'obertura d'informació**

Inserció de clàusules d'obertura de dades: En els Plecs de Prescripcions Tècniques (PPT) dels contractes públics per al desenvolupament de sistemes d'informació del GOIB s'han inclòs unes clàusules per assegurar l'obertura de les dades en formats oberts i estructurats i mitjançant API REST públiques.

Jornada informativa: Durant la Jornada d'Administració Digital celebrada el 8 de novembre de 2019 en el Parc Balear d'Innovació Tecnològica, es va presentar un monogràfic sobre les dades obertes i el portal de dades obertes del GOIB.

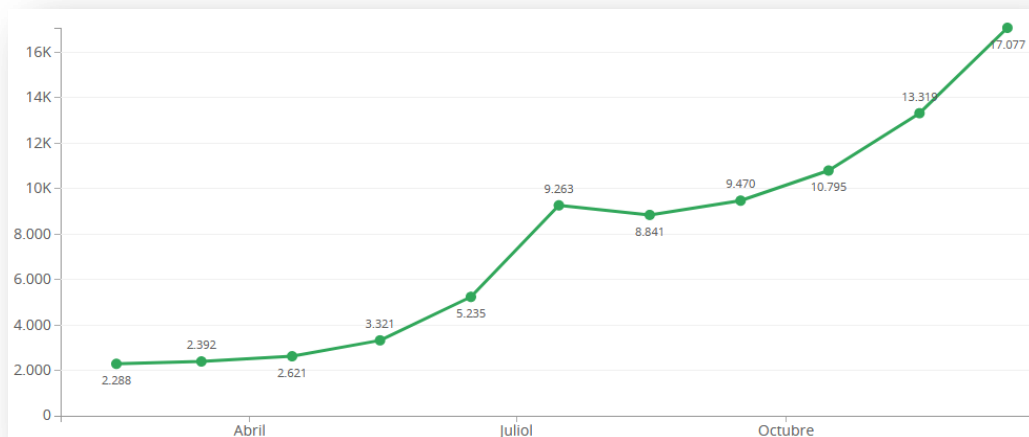
Inclusió d'un tema de dades obertes: En el curs d'Administració Electrònica: Eines de Gestió d'Expedients i Comunicació amb la Ciutadania que s'imparteix a través de l'EBAP s'ha inclòs un tema que tracta de manera exclusiva de les dades obertes i el portal de dades obertes del GOIB.

1.2.3. INFRAESTRUCTURA TECNOLÒGICA

El GOIB establirà els dispositius tècnics adequats per a l'emmagatzematge estable i permanent d'aquestes dades en repositoris sostenibles.

Des de l'any 2011, el Govern de les Illes Balears compta amb un portal de dades obertes (<https://dadesobertes.caib.cat>) en el qual s'hi publiquen les dades que produeix o gestiona el Govern. Aquest portal té associat un catàleg de dades (<https://catalegdades.caib.cat>) que és on s'organitzen i es publiquen el conjunts de dades que seran consultats i explotats per part de la ciutadania, empreses i altres administracions públiques.

Actualment, en aquest catàleg hi ha publicats més de 200 conjunts de dades de 35 unitats orgàniques diferents del Govern. Durant l'any 2020 el catàleg va rebre una mitjana de 7.693 visites al mes. Les visites varen augmentar progressivament de febrer a desembre, com es pot veure en el Gràfic 2.

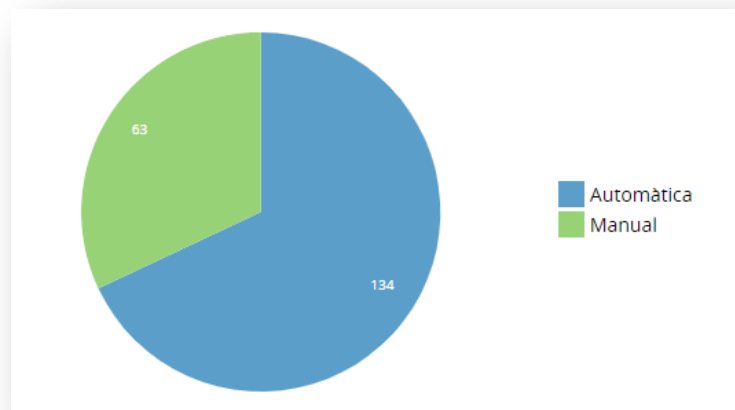
Gràfic 2. Nombre de visites per mes durant el 2020

Actualment, el catàleg de dades obertes del GOIB està suportat per una plataforma externa que ens permet publicar els conjunts de dades al núvol i ser accessibles des d'internet.

Aquesta plataforma ens permet crear i publicar conjunts de dades en el catàleg de tres maneres diferents:

- **Manualment:** un/a treballador/a públic del GOIB amb permisos d'accés a la plataforma crea i publica un conjunt de dades a partir d'un fitxer estàtic.
- **Mitjançant una API REST pública:** els sistemes interns del GOIB estan provistos d'API REST públiques que permeten a sistemes externs consultar de manera desagregada les dades que gestionen.
- **Mitjançant un servidor SFTP:** un/a treballador/a públic del GOIB puja en un servidor SFTP un fitxer estàtic que serà llegit per la plataforma la qual crearà i publicarà el conjunt de dades.

El Gràfic 3 mostra que el 66,33% dels conjunts de dades publicats en el catàleg es creen de manera automàtica (mitjançant una API REST pública o mitjançant un servidor SFTP). Per altra banda, el 33,66% restant es crea manualment mitjançant fitxers estàtics.

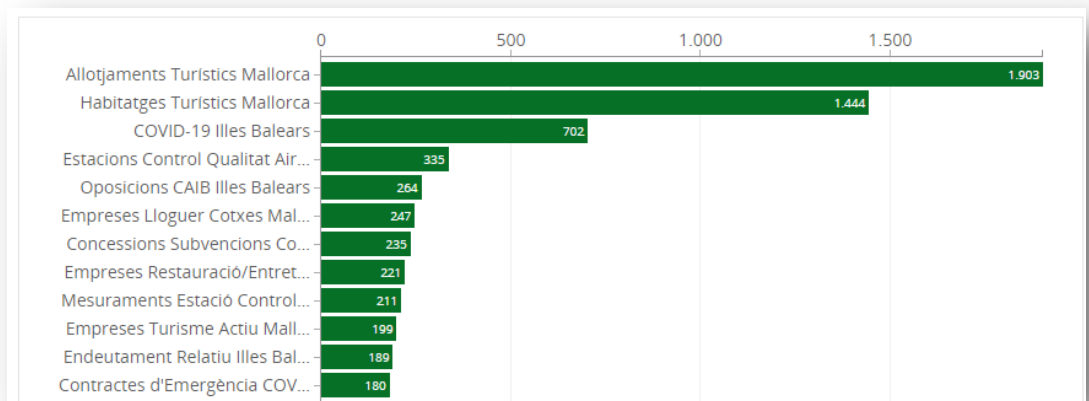
Gràfic 3. Maneres de crear conjunts de dades en el catàleg de dades obertes GOIB

A banda, aquesta plataforma permet consultar, explotar i descarregar els conjunts de dades que s'hi publiquen:

- **Consulta de dades:** es pot consultar i filtrar la taula de dades del conjunt de dades i veure les metadades que l'identifiquen.

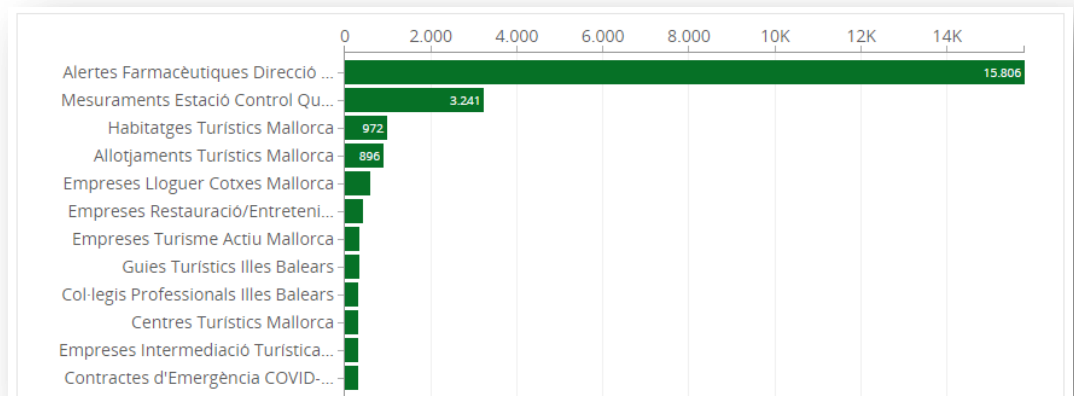
- **Explotació de dades:** es pot fer mitjançant gràfics i si el conjunt de dades disposa de dades georeferenciades, també mitjançant mapes.
- **Descàrrega de dades:** els conjunts de dades se poden descarregar en un fitxer en format obert i estructurat o mitjançant una API REST que proporciona la plataforma per a cada conjunt de dades.

El Gràfic 4 indica quin són els conjunts de dades més consultats del catàleg de dades obertes. Els tres conjunts de dades que encapçalen la llista són: en primer lloc, el conjunt de dades d'Allotjaments Turístics de Mallorca; en segon lloc, el d'Habitatges Turístics de Mallorca i, en tercer lloc, el de les dades de la COVID-19 a les Illes Balears.

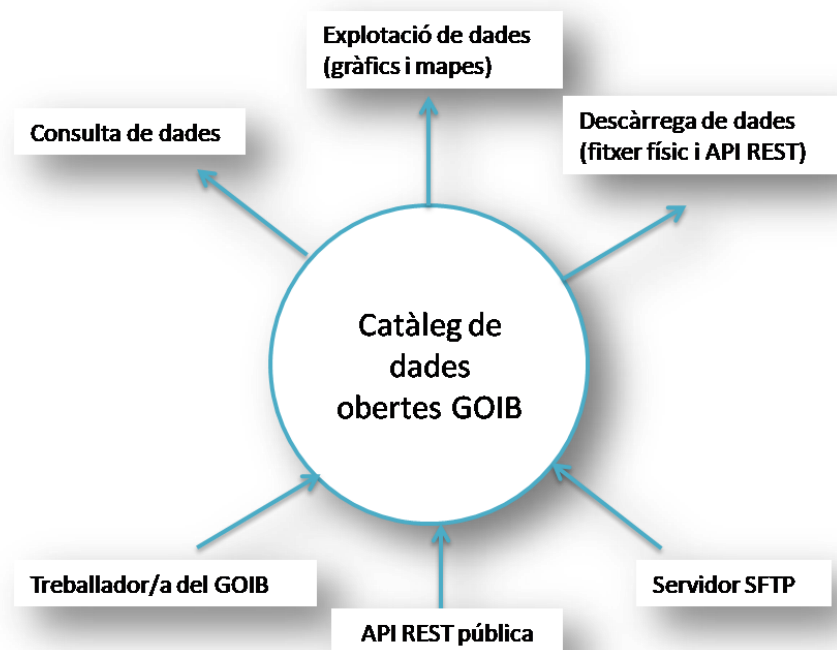
Gràfic 4. Conjunts de dades més consultats del catàleg de dades obertes GOIB

Per altra part, el Gràfic 5 llista els conjunts de dades més descarregats. Com es pot veure, aquests conjunts de dades no coincideixen amb els més consultats. En primer, lloc, tenim el conjunt de dades de les Alertes Farmacèutiques del 2018; en segon lloc, les dades dels Mesuraments de l'Estació de Control de Qualitat de l'Aire del Port de Maó i, en tercer lloc, el dels Habitatges Turístics de Mallorca.

Gràfic 5 Conjunts de dades més descarregats del catàleg de dades obertes GOIB

Per acabar, el Gràfic 6 mostra el flux de com s'utilitza el catàleg de dades obertes del GOIB. Les dades arriben a través de treballadors/es del GOIB, API REST públiques o servidors SFTP i aquestes dades són consultades, explotades i descarregades per agents consumidors de dades.

Gràfic 6 Flux d'ús del catàleg de dades obertes GOIB

2. PLA ESTRATÈGIC D'OBERTURA DE DADES GOIB 2021-2023

Amb aquest pla estratègic, el GOIB cerca l'obertura de les seves dades i posar-les a l'abast de la ciutadania, empreses i altres administracions públiques en un format obert i estructurat.

Es pretén convertir el portal de dades obertes del GOIB, del qual en parlem a l'apartat 1.2.3, en un repositori central i únic de dades que en permeti la compartició interna i externa amb uns costos mínims.

Per aconseguir-ho, el pla estratègic s'estructura en 4 eixos principals. Cada eix tendrà definides unes línies d'acció que seran el bessó del nostre pla estratègic. A continuació s'exposen els 4 eixos amb les seves línies d'acció:

1. Obertura de les dades.

- 1.1. Analitzar quines dades del GOIB són susceptibles de ser obertes i d'incloure en el portal de dades obertes del GOIB.
- 1.2. Obrir per defecte les dades gestionades per les aplicacions i sistemes d'informació del GOIB.

2. Governança de les dades.

- 2.1. Designar per a cada conselleria del GOIB un responsable de catalogar i publicar dades.
- 2.2. Assegurar l'obertura de dades dels sistemes informàtics del Govern

3. Foment i promoció de les dades obertes.

- 3.1. Realitzar accions de promoció i foment de l'obertura de dades.
- 3.2. Fomentar l'ús i explotació de les dades obertes.

4. Qualitat i interoperabilitat de les dades.

- 4.1. Definir conjunts de dades d'alt valor amb prioritat de publicació.
- 4.2. Vetlar per la qualitat de les dades obertes.
- 4.3. Fomentar la interoperabilitat de les dades.

2.1. EIX 1 – OBERTURA DE LES DADES

Línia d'actuació 1.1 -

Analitzar quines dades del GOIB són susceptibles de ser obertes i d'incloure en el portal de dades obertes del GOIB.

- Realitzar una auditoria per conselleria del GOIB amb l'objectiu de definir un inventari únic de les bases de dades existents en el GOIB que són susceptibles de ser obertes.
- Realitzar una auditoria per conselleria del GOIB amb la finalitat d'analitzar totes les dades del GOIB que ja estan publicades en els microllocs del Govern i són susceptibles de ser publicades en el portal de dades obertes.
- Es proposa que cada conselleria redacti un informe en què s'especifiquin els compromisos d'obertura de dades.

Línia d'actuació 1.2 -

Obrir per defecte les dades gestionades per les aplicacions i sistemes d'informació del GOIB.

- Les dades gestionades per les aplicacions i sistemes d'informació del GOIB s'hauran d'obrir per defecte mitjançant la implementació d'una API REST pública.
- Els formats de les dades que retorni aquesta API REST pública han de ser oberts i estructurats (CSV, JSON o XLSX).
- S'ha de fer una progressiva adequació dels sistemes d'informació corporatius ja existents perquè permetin el consum de les dades mitjançant una API REST pública.
- Els plecs de prescripcions tècniques (PPT) dels projectes informàtics que comportin un desenvolupament o actualització d'una aplicació informàtica del GOIB hauran d'incloure un apartat d'obertura de dades mitjançant una API REST pública.
- Els PPT aniran acompanyats d'un document d'obertura de dades signat pel responsable d'obertura de les dades en què s'especificarà el responsable del tractament de les dades i l'estructura dels conjunts de dades a publicar en el portal de dades obertes.
- Els estàndards de desenvolupament de sistemes d'informació proposats per la Direcció General de Modernització i Administració Digital (DGMAD) del GOIB han d'incloure la implementació de les API REST pública que permetin l'obertura de les dades.

2.2. EIX 2 – GOVERNANÇA DE LES DADES

Línia d'actuació 2.1 -

Designar per a cada conselleria del GOIB un responsable de catalogar i publicar dades.

- Es designarà un **responsable d'obertura de les dades**: que serà qui catalogarà i dirà quines dades de la conselleria podran ser publicades en el portal de dades obertes.
- Es designarà un **responsable del tractament de les dades**: gestionarà les dades que es publiquen en el catàleg. Les donarà d'alta, i es responsabilitzarà que siguin veraces i estiguin actualitzades.
- Definició d'una comissió tècnica de dades obertes que faci el control i seguiment de l'obertura de dades de les conselleries i sector instrumental del GOIB.
- Es definirà un flux de publicació i obertura de dades.
- Es redactarà un manual de bones pràctiques per als responsables d'obertura de les dades i per als responsables del tractament de les dades.
- Es definiran unes plantilles estandarditzades perquè els responsables d'obertura de les dades puguin dur a terme la seva tasca.

Línia d'actuació 2.2 - Assegurar l'obertura de dades dels sistemes informàtics del Govern.

- La **Comissió d'Informàtica del GOIB** vetlarà perquè els plecs de prescripcions tècniques (PPT) dels projectes informàtics del Govern incloguin l'apartat d'obertura de dades mitjançant una API REST pública i donarà el vistiplau del document d'obertura de dades signat pel responsable d'obertura de les dades.
- Durant el desplegament en preproducció i producció dels projectes informàtics seguint els estàndards de desenvolupament proposats per la DGMAD, el departament encarregat comprovarà la implementació i correcte funcionament d'aquestes API REST públiques.

2.3. EIX 3 - FOMENT I PROMOCIÓ DE LES DADES OBERTES.

Línia d'actuació 3.1 - Realitzar accions de promoció i foment de l'obertura de dades.

- La DGMAD durà a terme un lideratge polític de les actuacions en aquesta matèria. Actuarà d'enllaç al més alt nivell amb els responsables polítics de les diferents direccions generals i els departaments del GOIB.

- Elaboració d'un nou Acord de Govern que consolidi i reforci l'obertura de les dades del GOIB. Actualment, tenim l' Acord de Govern de l'11 de febrer de 2011 pel qual es posa en marxa el projecte d'obertura de dades públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en compliment de la Llei 37/2007, de 16 de novembre, de reutilització de la informació del sector públic.
- Incloure i fer explícit en els Decrets del president/a de les Illes Balears pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que la DGMAD aglutina les competències d'atenció i informació a la ciutadania, com les de suport i manteniment de la infraestructura tecnològica que permeten el desenvolupament del projecte de dades obertes, que s'estableixen en l'Acord del Consell de Govern, d'11 de febrer de 2011, esmentat en la secció anterior.
- Subscripció del GOIB a la Carta Internacional de Dades Obertes. L'objectiu de la carta internacional de les dades obertes és donar major coherència i establir una millor col·laboració per a l'acord en els principis, estàndards i bones pràctiques que han de regir les dades obertes en el món.
- Signar convenis de col·laboració amb associacions del sector infomediari com ASEDIE- Associació Multisectorial de la Informació, que promouen l'ús, la reutilització i distribució de la informació per donar impuls a les empreses infomediàries.

Línia d'actuació 3.2 - Fomentar l'ús i explotació de les dades obertes.

- Elaboració de guies i documents didàctics per a la consulta, l'anàlisi i explotació de dades obertes.
- Definir un manual de bones pràctiques per als usuaris consumidors de dades obertes.
- Crear un apartat dins el portal de dades obertes que reculli els casos d'èxit de reutilització de dades obertes del GOIB. D'aquesta manera es pretén donar visibilitat als avantatges de l'ús d'aquestes dades.
- Es definirà un procediment de tramitació de sol·licituds de reutilització de dades públiques del GOIB.
- Realitzar tasques de formació per als treballadors de l'Administració Pública de les Illes Balears. Col·laborar amb l'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP) per definir activitats formatives sobre l'ús i explotació de les dades obertes mitjançant el portal de dades obertes del GOIB.

- La DGMAD durà a terme jornades dirigides als treballadors públics del Govern en què s'expliquin els avantatges de l'obertura de les dades.
- Creació d'un equip de suport tècnic que atengui els dubtes i suggeriments dels col·lectius interessats en la reutilització de les dades obertes del GOIB.
- Realitzar tasques de sensibilització i publicitat a través de les xarxes socials i altres mitjans de comunicació del GOIB sobre l'ús de les dades obertes.

2.4. EIX 4 – QUALITAT I INTEROPERABILITAT DE LES DADES

Línia d'actuació 4.1 - Definir conjunts de dades d'alt valor amb prioritat de publicació.

- D'acord amb l'article 40 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, s'han d'obrir de manera prioritària les dades mercantils i empresarials, dades geogràfiques, dades legals, l'estadística social i les dades de transport.
- A banda de les dades que proposa l'article 40 de la Llei 4/2011, es consideraran de publicació prioritària les dades de sanitat i salut pública, dades d'ordenació del territori i urbanisme, dades en matèria mediambiental, dades d'educació, dades de contractació pública, dades pressupostàries, dades d'ocupació i dades meteorològiques.
- Les propostes de publicació de dades que provinguin del Comitè Sectorial d'Administració Electrònica (CSAE) o d'ASEDIE- Associació Multisectorial de la Informació, també es publicaran amb caràcter prioritari.
- Les sol·licituds de dret d'accés a la informació pública realitzades per la ciutadania i contestades pel GOIB es publicaran en el portal de dades obertes del GOIB perquè puguin servir a la resta de la ciutadania i altres agents reutilitzadors.
- Cooperació i coordinació amb el portal de transparència. El portal de dades obertes i el portal de Transparència del GOIB establiran procediments d'intercanvi de dades, i estaran alineats des del punt de vista estratègic per a la reutilització d'informació pública.
- Definir una enquesta en línia per conèixer les necessitats dels ciutadans i identificar els conjunts de dades més interessants per a la ciutadania.
- Fer una anàlisi de les opinions i satisfacció dels usuaris de dades obertes. Es demanarà l'opinió dels usuaris del portal de dades obertes del GOIB. Aquestes es fonamentaran en formularis de satisfacció que seran accessibles des del mateix catàleg.

Línia d'actuació 4.2 - Vetlar per la qualitat de les dades obertes.

- Es vetllarà per tal que els conjunts de dades es presentin de forma que siguin fàcilment comprensibles i utilitzables pels usuaris. Per aquest motiu, es definirà un estàndard de qualitat.
- Les dades, sempre que sigui possible, es geolocalitzaran d'acord a les directrius establertes per la Directiva INSPIRE.
- Les dades, sempre que sigui possible, inclouran referències temporals.
- Les dades han d'incloure dades de gènere que ajudin al desenvolupament de polítiques contra la desigualtat.
- Les dades s'hauran de mantenir actualitzades i per això els conjunts de dades han de tenir definit una freqüència d'actualització (diària, setmanal, mensual o anual).
- L'automatització d'aquesta actualització és un factor cabdal per tal d'obtenir conjunts de dades el més vigents possible. En aquest sentit, es duran a terme esforços que permetin avançar en una publicació cada vegada més automàtica i que requereixi de menys tasques manuals.
- Anualment, amb la col·laboració dels responsables d'obertura de les dades de cada conselleria es durà a terme una revisió de la qualitat de tots els conjunts de dades publicats. S'identificaran els conjunts de dades que necessiten ser actualitzats i es definirà un calendari d'actualització.
- Publicar un quadre de comandaments que mostri els principals indicadors de qualitat de les dades del portal de dades obertes del GOIB.

Línia d'actuació 4.3 - Fomentar la interoperabilitat de les dades.

- Els formats de les dades han de ser oberts i estructurats (CSV, Json o XLSX) perquè puguin ser interoperables.
- El portal de dades obertes del GOIB ha de ser interoperable amb els portals d'altres administracions públiques, com per exemple, el portal europeu de dades obertes (<https://www.europeandataportal.eu/en>) i el portal estatal de dades obertes (<https://datos.gob.es/>).
- Els conjunts de dades del portal de dades obertes del GOIB han de ser accessibles i interoperables mitjançant una API REST pública.

3. FULL DE RUTA 2021-2023

3.1. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA ESTRATÈGIC D'OBERTURA DE DADES

Amb la finalitat de coordinar esforços i controlar el grau de desenvolupament dels 4 eixos plantejats, es proposa el seguiment i avaluació del pla estratègic d'obertura de dades. Per dur a terme aquesta tasca, es defineixen les següents accions:

- Seguiment i avaluació de les línies d'actuació del pla estratègic. Aquest seguiment es durà a terme mitjançant la creació d'un espai Web específic que contengui un quadre d'indicadors que marquin l'avenç d'aquestes línies d'actuació.
- Avaluació de la maduresa en la gestió de les dades obertes per part de les conselleries. Es durà a terme una avaluació de la maduresa en la gestió de les dades obertes de cada conselleria, a través dels responsables d'obertura de les dades. L'objectiu de l'avaluació serà proposar accions de millora més ajustades a les realitats organitzatives de cada conselleria.

3.2. INDICADORS DE SEGUIMENT

En aquest apartat es defineix un conjunt d'indicadors que permetran dur a terme el seguiment i avaluació de cada línia d'actuació.

EIXOS	LÍNIES D'ACTUACIÓ	INDICADORS
1. Obertura de les dades.	1.1. Analitzar quines dades del GOIB són susceptibles de ser obertes i d'incloure en el portal de dades obertes del GOIB.	▪ % de sistemes d'informació del GOIB analitzats. ▪ % de microllocs del GOIB analitzats. ▪ % de conselleries que han redactat l'informe.
	1.2. Obrir per defecte les dades gestionades per les aplicacions i sistemes d'informació del GOIB.	▪ % de sistemes d'informació ja existents del GOIB que exposen una API REST pública. ▪ % de PPT que inclouen un apartat d'obertura de dades mitjançant API REST pública. ▪ (sí/no) Incorporació de la implementació d'API REST pública en els estàndards de desenvolupament del GOIB.

EIXOS	LÍNIES D'ACTUACIÓ	INDICADORS
2. Governança de les dades.	2.1. Designar per a cada conselleria del GOIB un responsable de catalogar i publicar dades.	▪ % de conselleries que han designat un responsable de dades i un responsable del tractament. ▪ (sí/no) Definició de la comissió tècnica de dades obertes. ▪ (sí/no) Definició d'un flux de publicació. ▪ (sí/no) Redacció del manual de bones pràctiques. ▪ (sí/no) Definició de les plantilles estandarditzades.
	2.2. Assegurar l'obertura de dades dels sistemes informàtics del Govern	▪ % de PPT aprovats per la Comissió d'Informàtica que inclouen un apartat d'obertura de dades mitjançant API REST pública. ▪ % de API REST públiques de les quals se n'a comprovat el seu bon funcionament durant el desplegament a PRE i PRO.
3. Foment i promoció de les dades obertes.	3.1. Realitzar accions de promoció i foment de l'obertura de dades.	▪ % de reunions que s'han duit a terme per tractar l'obertura de les dades mitjançant el portal de dades obertes. ▪ (sí/no) Elaboració d'un nou Acord de Govern. ▪ (sí/no) Subscripció a la Carta Internacional de Dades Obertes. ▪ % de convenis signats amb associacions del sector infomediari.
	3.2. Fomentar l'ús i explotació de les dades obertes.	▪ Nombre de guies i documents didàctics per a l'explotació de dades obertes. ▪ (sí/no) Manual de bones pràctiques per als consumidors de dades

EIXOS	LÍNIES D'ACTUACIÓ	INDICADORS
		obertes. (sí/no) Creació de l'apartat de casos de reutilització dins el portal de dades obertes. Nombre de cursos o activitats formatives. Nombre de jornades dirigides a treballadors i treballadores públics. (sí/no) Creació d'un equip de suport tècnic. - Nombre de xarxes socials per a la publicitat de dades obertes.
4. Qualitat i interoperabilitat de les dades.	4.1. Definir conjunts de dades d'alt valor amb prioritat de publicació.	% de conjunts de dades proposats per la llei 4/2011 que s'han obert. % de conjunts de dades considerats prioritaris que s'han obert. % de conjunts de dades considerats prioritaris per CSAE o ASEDIE que s'han obert. % de sol·licituds de dret d'accés publicades en el portal de dades obertes. % de dades publicades en el portal de transparència i que es publiquen també en el portal de dades obertes. (sí/no) definició d'una enquesta en línia.
	4.2. Vetlar per la qualitat de les dades obertes.	(sí/no) publicació d'un quadre de comandaments que mostri tots els indicadors de qualitat.
	4.3. Fomentar la interoperabilitat de les dades.	(sí/no) Interoperabilitat amb el portal de dades obertes estatal. (sí/no) Interoperabilitat amb el portal de dades obertes europeu.

3.3. PLA D'EXECUCIÓ 2021-2023

S'ha definit un full de ruta per poder organitzar l'execució de les línies d'acció del pla estratègic d'obertura de dades GOIB 2021-2023.

Durant el primer quadrimestre de l'any 2021 es començaran les línies d'acció definides dins **l'eix 1 d'obertura de dades**.

Les línies d'acció que corresponen a **l'eix 2 de governança** de les dades i a **l'eix 4 de qualitat i interoperabilitat de les dades** s'iniciaran durant el segon quadrimestre del 2021.

Finalment, les línies d'acció de **l'eix 3 foment i promoció de les dades** es començaran a executar durant el tercer quadrimestre del 2021.

A continuació, s'il·lustra el full de ruta proposat per al pla estratègic d'obertura de dades

.

EIXOS	LÍNIES D'ACTUACIÓ	2021			2022			2023		
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 1	Q 2	Q 3	Q 1	Q 2	Q 3
1. Obertura de les dades.	1.1. Analitzar quines dades del GOIB són susceptibles de ser obertes i d'incloure en el portal de dades obertes del GOIB.									
	1.2. Obrir per defecte les dades gestionades per les aplicacions i sistemes d'informació del GOIB.									
2. Governança de les dades.	2.1. Designar per a cada departament o servei del GOIB un responsable de catalogar i publicar dades.									
	2.2. Assegurar l'obertura de dades dels sistemes informàtics del Govern									
3. Foment i promoció de les dades obertes.	3.1. Realitzar accions de promoció i foment de l'obertura de dades.									
	3.2. Fomentar l'ús i explotació de les dades obertes.									
4. Qualitat i interoperabilitat de les dades.	4.1. Definir conjunts de dades d'alt valor amb prioritat de publicació.									
	4.2. Vetlar per la qualitat de les dades obertes.									
	4.3. Fomentar la interoperabilitat de les dades.									

GOVERN
ILLES
BALEARS

Palma, febrer de 2021